

**DISSABTE 22 DE NOVEMBRE 2014
A PRADA**

« CATALUNYA 1714 »

RECITAL D'ORGUE

A CARRÈC DE

BERNARD BAILBÉ

DEDICAT ALS COMPOSITORS CATALANS

CONTEMPORANIS DEL SETGE DE BARCELONA

ESGLÉSIA SANT PERE DE PRADA, 18 H 30

ENTRADA : 10 € - RESERVES : 04 68 96 11 35

Bitllets : Oficina de turisme, Magasin Renouf i a l'entrada

BERNARD BAILBÉ

Natural de Tuïr (Rosselló). L'interès per la música li va néixer de l'audició de l'orgue de la parròquia. Després d'una iniciació al mateix poble vingueren els estudis musicals als conservatoris de Perpinyà i Tolosa de Llenguadoc. De piano amb Michel Peus (alumne d'Alfred Cortot), orgue amb Xavier Darasse i Willem Jansen i de clavicèmbal amb aquest darrer.

L'atracció envers els instruments i la literatura d'orgue i clavicèmbal de la Península Ibérica el van fer entrar en contacte amb Montserrat Torrent, amb qui estudià entre 1977 i 1980 a Santiago de Compostel·la i Barcelona. Amb regularitat seguí cursets sobre diversos estils de música per a orgue i clavicèmbal amb els mateixos mestres o altres de tradicions variades : Ton Koopman (Amsterdam), Harald Vogel (Bremen), John Grew (Canada), Luigi Ferdinando Tagliavini (Bolonya), Michelle Guyard (Paris), Andreas

Schroeder (Karlsruhe) o Michael Radulescu (Vienna).

Com a concertista, ha realitzat nombroses actuacions a França, a Alemanya i al Sud, sol i amb diverses formacions i solistes, i ha enregistrat per a la televisió, també per a Catalunya Música i altres ràdios. Ha tocat amb els trompetistes Bernard Soustrot i Vicente Lopez, així com amb nombroses formacions de música de cambra. També ha col·laborat amb l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya, amb el director Christopher Hogwood i el tenor Plácido Domingo.

El 1978 va ser nomenat organista de l'oratori de Sant Felip Neri de Barcelona, càrrec que exerceix, encara avui, oferint un repertori sempre renovat que supera els 600 compositors. També és organista de la basílica dels Sants Just i Pastor a la mateixa ciutat.

Bernard Bailbé és membre fundador de l'Associació Catalana de l'Orgue (ACO).



« CATALUNYA 1714 »

Quan s'escau el III Centenari de la guerra de Successió de tanta repercussió per a la identitat del nostre poble, sobretot a partir de la derrota definitiva de l'Onze de setembre de 1714 i de la pèrdua dels nostres drets, volem dedicar un concert a la música d'aquella època.

Més enllà de la oportunitat històrica i la recerca musicològica m'interessa plantejar el tema de la intensitat dels sentiments amb l'horror i la mort que ronden. També reflexionar sobre l'episodi del penó de Santa Eulàlia, aquest símbol de la ciutat de Barcelona que s'utilitzava com a estendard militar i en ocasions de perill servia per esperonar la tropa i per invocar la protecció de la patrona de la ciutat. L'última vegada que va sortir al balcó de la Casa de la Ciutat va ser el 24 de juliol de 1713, quan el Consell de Cent va decidir resistir davant les tropes de Felip V. D'altra banda, l'11 de setembre de 1714, en el moment de ser ferit, Rafael Casanova capitanejava les tropes de la Coronela sota el seu comandament enarborant aquesta enseña.

El Manuscrit d'Astorga

El Manuscrit d'Astorga conté obres d'autors catalans (més un de Zaragoza) del pas del S.XVII al XVIII : un bisbe català anomenat a Astorga a mitjans del S.XVIII (o algun del seu seguici) es va endur aquest quadern que, a banda de conservar música – majoritàriament – litúrgica d'autors catalans, ens dona indicacions de l'alternança gregorià-orgue i detalls de l'intervenció de l'orgue en la litúrgia.

Els compositors

Joan Saló (1685-1747) va ser organista de la Catedral des de 1709 fins a 1742. Va viure l'episodi de la Campana Honorata, el primer rellotge públic de Barcelona. Les peces del Manuscrit d'Astorga són les úniques que es conserven d'ell. Els versets són curts per tant per a una missa senzilla. El vers a l'epistola és l'únic dins la gran quantitat de versets que tenim que ens diu que l'orgue sonava en aquest moment de la missa.

Francesc LLussà (1687-1738) va ser organista del Pi i a la vegada Mestre de capella de l'Arxiduc. Un document de l'Arxiu de Santa Maria del Pi ens explica que la Comunitat de Beneficiats se li queixa que « està massa a la cort i no prou a l'església ». (Cf. l'exposició « Santa Maria del Pi 1714, una comunitat assetjada ».) Aquesta obra que figura al Manuscrit d'Astorga és l'única par a orgue que ens ha arribat d'ell.

Josep Elies (1687-1755). Fins el 1715 va ser organista de Sant Pere de les Puel·les. D'aquesta época data la col·lecció de versos que es conserva d'ell. De 1715 a 1725 va ser organista dels Sants Just i Pastor. La seva tercera etapa va ser a Madrid a las Descalzas Reales.

La primera obra d'ell d'aquest concert és doncs la més contemporània dels esdeveniments i la segona del temps de la repressió. Per les altres obres del programa es fa difícil saber la data exacta de composició.

Rafael Crest va ser organista a Sant Agustí Vell, però no en sabem les dates exactes. Sant Agustí Vell va ser enderrocat a partir de 1715. La presència de Crest en el Manuscrit d'Astorga fa pensar que va néixer – com els altres músics – els anys 80-90 del segle XVII i que, per tant, era actiu en aquells moments. L'estil de les seves obres ho confirma.

Pere Rabassa (1683-1760). No només Barcelona va patir de la guerra. A Vic, on Pere Rabassa era Mestre de capella a la Catedral, va poder assistir el 2 de novembre de 1713 a l'execució a força de Bac de Roda, cap dels Miquelets que va ser traït.

Miquel López (1669-1723) va ser el músic més rellevant del pas del S.XVII al S.XVIII a Montserrat. Sembla ser que allà hi va haver tensions entre Austriacistes i Borbònics. Miquel López, que molt probablement era borbòic, va ser « enviat » dues vegades a altres cenobis fins que – al 1715 – va tornar a Montserrat fins a la seva mort el 1723.

Joan Cabanilles (1644-1712) va viure aquells temps difícils des de València (1707). Sabem que la seva música era molt interpretada a Barcelona. El mateix Elies ens diu que « durant la seva joventut va tocar moltes obres de Cabanilles ».

Manuel Espona (1714-1779) va ser monjo de Montserrat.

En bis, podríem afagir una obra de **Francesc Andreu** – dins el Manuscrit d’Astorga –, que va néixer el 1698 i per tant tenia 16 anys el 1714.

B.B.



« CATALOGNE 1714 »

PROGRAMME

Joan SALÓ. - 5 versets de primer to per a Kyries – 9 versets de quart to per a Glòria – Vers a l’epistola

Josep ELIES. - 4 versets per a Salmòdia

Rafael CREST. - Gaytilla de 8º tono

Per RABASSA. - Toccata de 8º tono

Miquel LÓPEZ. - Lleno III

Francesc LLUSSÀ. - Partit de mà esquerra

Joan CABANILLES. - Tiento « al vuelo »

Josep ELIES. - Pieza i Toccata cuarta
(vivo-largo-vivo-largo-allegro)

Manuel ESPONA. - Sonata pastoral



LES SAMEDIS MUSICAUX DE PRADES

**71, rue du Palais-de-Justice, 66500 Prades Contacts/réservations : 04 68 96
11 35**

E-mail : bernard-pecheur@wanadoo.fr

Internet : samedis-musicaux.over-blog.com/